

FRIEDRICH WILHELM NIETZSCHE

Gizakiari buruzko kontzeptua

Gizakiari buruzko kontzeptu tradizionala:

- Ezaugarri nagusia eta bereizgarria: razionala izatea
- Instintoak eta irrikak kontrolatu beharra
- Platon, Aristoteles, Descartes, Kant,...

Nietzsche:

- Arrazoimena instintoen zerbitzuan dago.
- Gizakiari dagokion ezaugarri nagusia: instintoa, sena, botere-nahia.
- Gure jokaera agintzen duen "lege" bakarra "bizitzeko sena" da: gure irrikak asetzea, eta horretara zuzenduta dago gure arrazoimena

FRIEDRICH WILHELM NIETZSCHE

Gizakiari dagokion ideala

"Supergizakia"

- Sineste zaharretatik askatua
- Duen lege bakarra bere nahia da
- Ez du sinesten bere gainean dagoen ezertan.
- Ez dago lege moralaren menpe, ez Estatuaren menpe.
- Ez dago "esklabuen moralaren menpe", "jaunen moralaren" arabera bizi da
- Askea eta indibidualista
- Bere bizitza bizitzera ausartzen dena: dituen desioak eta irrikak asetu nahian.

FRIEDRICH WILHELM NIETZSCHE

Gizakiari dagokion ideala

“Supergizakia”

- Ez du sinesten haraindiko munduan
- Ez du sinesten Jainkoarengan.
- Ez dago transzendentzia

- *Lurreko zentzua* aldarrikatzen du
- “**Betiereko itzulera**” sinesten du: Biziaren dinamismoa baita
- Inmanentzia besterik ez

FRIEDRICH WILHELM NIETZSCHE

Gizakiari dagokion ideala

“Supergizakia”

Hiru egoerak

- “**Gamelua**”: “zama onartzea”. Mendebaldeko gizaki tradizionala, moral zaharraren menpe bizi dena.
- “**Lehoia**”: “Jaun eta jabe”. Moral zaharraren zama jasanezina bihurtzen da. Jabeari aurre egiten dio eta bere borondatea inposatu nahi du.
- “**Haurra**”: “errugabetasuna”. Zama guztietatik askatua, bere balio propioak sortzen ditu, eta bere buruaren baiezpena bilatzen du. Gizadi berriaren sorrera: askea eta sortzailea. Inongo moralaren menpe ez dagoena, ongia eta gaizkiaren gaineratik, bere irrika guztiak asetu nahia, Jainkoarengan sinesten ez duena.

FRIEDRICH WILHELM NIETZSCHE

Moralari dagokion problema

Moral tradizionalari egindako kritika

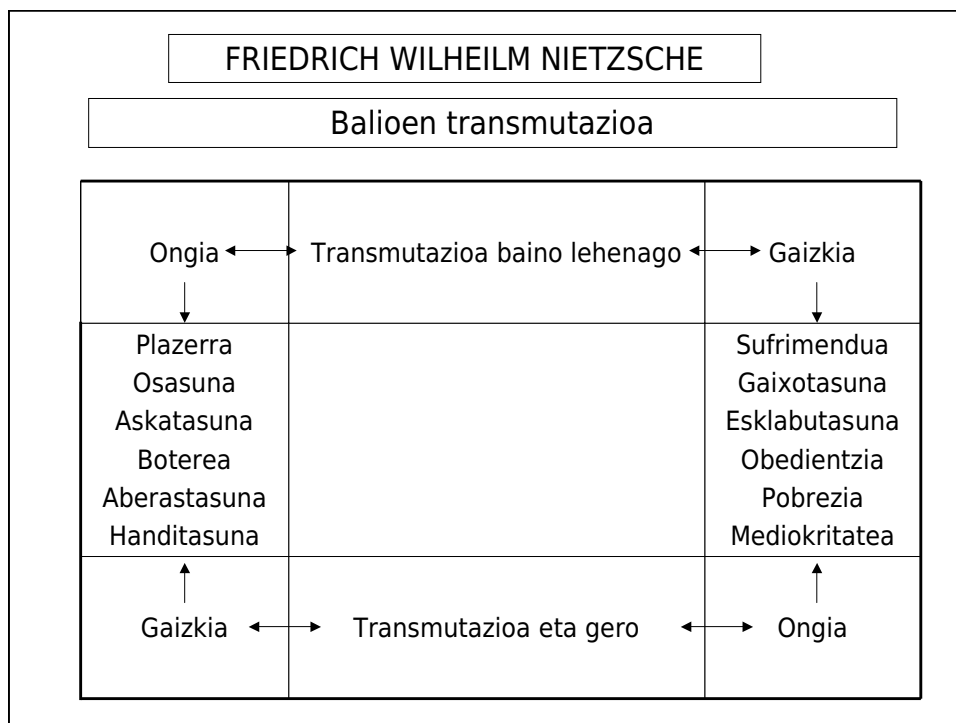
- Mendebaldeko moralak **naturaren kontra** jo du, **biziaren kontra**
- Bere oinarriak: Platonismoa eta kristautasuna
- Bi munduen arteko bereizketak berekin dakar mundu honetako bizia gutxiestea.
- Moral platoniko-kristaua: gorputza eta bere irrikak menperatu, horretan datza naturaren kontra egotea
- Gorputzetik at dagoen mundu batean, mundu espiritualean sari bat agintzen du. Baina mundu hori ez da existitzen.
- Moral nihilista
- Apoloren balioak Dionisosen balioen gainean: Neurritasuna neurrigabetasunaren gainean, bizitza menperatua bizitza askearen gainean, senak zapaltzea bizi-bultzaren gainean

FRIEDRICH WILHELM NIETZSCHE

Moralari dagokion problema

Nietzscheren proposamena: "Jaunen morala"

Jaunen morala	Esklabuen morala
<ul style="list-style-type: none">• Indartsuaren morala• Biziaren balioak baieztatu du• Moral naturala• Norberaren borondatea da lege bakarra.• Arrazoimenak senaren menpe egon behar du.• Supergizakiaren moral paganoa da	<ul style="list-style-type: none">• Ahularen morala• Biziaren kontra jotzen du• Naturaren kontrakoa da• Norberaren borondateak arauen menpe egon behar du.• Arrazoimenak sena menperatu behar du.• Mendebaldeko gizakiaren morak platoniko-kristaua.

FRIEDRICH WILHELM NIETZSCHE

Moralari dagokion problema

Nietzscheren proposamena:
Balioen transmutazio berria

Ahulek beren morala inposatu dute
Jainkoaren heriotzarekin batera (eta jainko berrien heriotzarekin
batera) indartsuen morala nagusituko da berriro ere